

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/22/104

BERAADSLAGING NR. 22/038 VAN 1 FEBRUARI 2022 MET BETREKKING TOT DE MEDEDELING VAN PERSOONSGEGEVENS DOOR DE RIJKSDIENST VOOR JAARLIJKSE VAKANTIE AAN DE OPENBARE CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN EN AAN DE PROGRAMMATORISCHE OVERHEIDSDIENST MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE MET HET OOG OP DE TOEKENNING VAN HET RECHT OP MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE OF MAATSCHAPPELIJKE HULPVERLENING DOOR DE OCMW'S EN DE TERUGBETALING EN CONTROLE ERVAN DOOR DE POD MI

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, in het bijzonder artikel 15;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op de aanvraag van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (OCMW's) en de programmatorische overheidsdienst Maatschappelijke Integratie (POD MI);

Gelet op het verslag van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de voorzitter.

A. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. De openbare centra voor maatschappelijk welzijn (OCMW's) hebben als opdracht om het recht op maatschappelijke integratie door een tewerkstelling of op het leefloon te garanderen aan de personen die over onvoldoende inkomsten beschikken en die aan de wettelijke voorwaarden van de wet van 26 mei 2002 *betreffende het recht op maatschappelijke integratie* voldoen.
2. De OCMW's hebben eveneens als opdracht om onder de voorwaarden bepaald in de organieke wet van 8 juli 1976 *betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn*, de maatschappelijke dienstverlening te verzekeren waardoor eenieder een leven kan leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid (artikel 1 en 57, § 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 *betreffende de openbare centra voor maatschappelijk*

welzijn). Deze maatschappelijke hulpverlening wordt toegekend op basis van de mate waarin de persoon hulpbehoefstig is. Alle inkomens van de aanvrager worden door de OCMW's onderzocht en op dezelfde manier berekend als het recht op maatschappelijke integratie.

3. Het recht op maatschappelijke integratie en op maatschappelijke hulpverlening zijn residuaire rechten waarop de aanvrager enkel een beroep kan doen wanneer hij alle andere mogelijkheden om inkomsten te verwerven heeft opgebruikt, met inbegrip van de rechten op sociale uitkeringen waarop hij aanspraak kan maken en op het alimentatiegeld dat hem kan worden toegekend. Een van de voorwaarden voor de toekenning van het recht op maatschappelijke integratie en op maatschappelijke hulpverlening heeft betrekking op de ontoereikendheid van de middelen waarover de aanvrager beschikt (artikelen 3 en 4 van de wet van 26 mei 2002 *betreffende het recht op maatschappelijke integratie*).
4. Met het oog op de toekenning van het recht op maatschappelijke integratie of op maatschappelijke hulpverlening moeten de OCMW's een sociaal onderzoek verrichten met betrekking tot alle inkomsten van de aanvrager en van bepaalde personen die met de aanvrager samenwonen (artikel 19 van voormelde wet van 26 mei 2002).
5. Deze aanvraag kadert in het sociaal onderzoek dat door de OCMW's moet worden verricht met betrekking tot alle inkomsten van de aanvrager, van bepaalde personen die met de aanvrager samenwonen en van hun onderhoudsplichtige, met het oog op de toekenning van het recht op maatschappelijke integratie of maatschappelijke hulpverlening (artikel 19 van de wet van 26 mei 2002 *betreffende het recht op maatschappelijke integratie*).
6. De Inspectiedienst van de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie (POD MI) zorgt voor de toepassing van de wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie en het recht op maatschappelijke hulpverlening door het verrichten van juridische, administratieve en financiële controles. Naar aanleiding van de controles licht hij de OCMW's in over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de van kracht zijnde wetgeving en reglementering.
7. Deze controles hebben enerzijds tot doel om zich te vergewissen van de correcte uitvoering door de OCMW's van de wettelijke bepalingen en van de naleving van het recht op maatschappelijke integratie en op maatschappelijke hulpverlening van de gebruikers en anderzijds om de hulp die door de OCMW's wordt toegekend waarvoor een Staatstoelage kan worden verkregen te controleren.
8. De OCMW's zijn verplicht om zich aan de controle door de Inspectiedienst van de POD MI te onderwerpen om de toelage van de Staat te kunnen krijgen (artikel 57 van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 *houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie* en artikel 9bis van de wet van 2 april 1965 *betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's*). De inspectiedienst controleert aldus de beslissingen en de sociale onderzoeken door de OCMW's. In artikel 45 van de wet van 26 mei 2002 *betreffende het recht op maatschappelijke integratie* wordt bepaald dat de minister de toelage kan weigeren te betalen aan het OCMW of deze toelage kan verminderen wanneer het OCMW het sociaal onderzoek niet correct uitvoert.

9. De Front Office van de POD MI zorgt voor de volledige of gedeeltelijke terugbetaling van de hulp die door de OCMW's is toegekend. De voorwaarden inzake de terugbetaling van het recht op maatschappelijke integratie worden opgesomd in de wet van 26 mei 2002 *betreffende het recht op maatschappelijke integratie* en de terugbetalingsvoorwaarden van de maatschappelijke hulpverlening worden opgesomd in de wet van 2 april 1965 *betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's* en in het ministerieel besluit van 30 januari 1995 *tot regeling van de terugbetaling door de Staat van de kosten van de dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn toegekend aan een behoeftige die de Belgische nationaliteit niet bezit en die niet in het bevolkingsregister is ingeschreven*.
10. Binnen de POD MI is de inspectiedienst belast met een controle van de beslissingen en sociale onderzoeken door de OCMW's en de dienst Front Office is belast met de dossiers inzake terugbetaling van het recht op maatschappelijke integratie en het recht op maatschappelijke hulpverlening.
11. Wat de POD MI betreft, is de wettelijke basis voor de controle van de toelage-aanvragen de volgende: de artikelen 121 en 122 van de wet van 22 mei 2003 *houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat*; artikel 2 van het koninklijk besluit van 12 december 2002 *houdende oprichting van de Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie*; artikel 57 van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 *houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie* en artikel 9bis en artikel 14 van de wet van 2 april 1965 *betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's*.
12. De terugbetalingsopdracht van de POD MI is vervat in de volgende wetteksten: artikel 2 van het koninklijk besluit van 12 december 2002 *houdende oprichting van de Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie*, hoofdstuk 6 van de wet van 26 mei 2002 *betreffende het recht op maatschappelijke integratie* met als titel "Staatstoelage", het betreft de artikelen 32 tot 46 van diezelfde wet, de wet van 2 april 1965 *betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's* en het ministerieel besluit van 30 januari 1995 *tot regeling van de terugbetaling door de Staat van de kosten van de dienstverlening door de OCMW's*.
13. De OCMW's en de POD MI wensen dus per geselecteerde persoon de volgende persoonsgegevens te krijgen van de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie (RJV):
 - het versienummer van het attest;
 - het vakantiejaar (jaar waarop het attest betrekking heeft);
 - de aanmaakdatum (de datum van aanmaak van het bericht);
 - het INSZ-nummer;
 - het soort contract (voltijds of deeltijds);
 - het bedrag van het enkel vakantiegeld (bedrag van het loon van de arbeider tijdens het vakantiejaar);
 - het bedrag van het dubbel vakantiegeld (bedrag);
 - het aantal vakantiedagen.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

Bevoegdheid van het Informatieveiligheidscomité

14. Het betreft een uitwisseling van persoonsgegevens die overeenkomstig artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* een beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité vereist.

Rechtmatigheid van de verwerking

15. Krachtens artikel 6 van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de vermelde voorwaarden is vervuld.
16. Voormelde verwerking is rechtmatig in die zin dat ze noodzakelijk zijn voor de naleving van een wettelijke verplichting waaraan de verwerkingsverantwoordelijke is onderworpen, overeenkomstig artikel 6, 1, c), van de AVG, namelijk de wet van 26 mei 2002 *betreffende het recht op maatschappelijke integratie*, de organieke wet van 8 juli 1976 *betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn*, het koninklijk besluit van 11 juli 2002 *houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie*, de wet van 2 april 1965 *betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's*, het ministerieel besluit van 30 januari 1995 *tot regeling van de terugbetaling door de Staat van de kosten van de dienstverlening door de OCMW's toegekend aan een behoeftige die de Belgische nationaliteit niet bezit en die niet in het bevolkingsregister is ingeschreven*, de wet van 22 mei 2003 *houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat*, het koninklijk besluit van 12 december 2002 *houdende oprichting van de Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie* en het koninklijk besluit van 11 juli 2002 *houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie*.

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

17. Krachtens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (principe van doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (principe van minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (principe van opslagbeperking) en moeten ze worden verwerkt met behulp van passende technische of organisatorische maatregelen zodat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (principe van integriteit en vertrouwelijkheid).

Doelbinding

18. De mededeling beoogt een wettig doeleinde, namelijk de openbare centra voor maatschappelijke welzijn in de mogelijkheid stellen om het recht op maatschappelijke integratie of op maatschappelijke hulpverlening toe te kennen en de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie in staat stellen de beslissingen ter zake door de OCMW's te controleren bij de terugbetaling en de inspectie.

Minimale gegevensverwerking

19. De persoonsgegevens vermeld in punt 13 van deze beraadslaging zijn noodzakelijk voor de OCMW's voor de samenstelling van hun dossiers en/of voor hun invorderingsmaatregel. Deze zijn ook noodzakelijk voor de POD MI met het oog op de controle van de beslissingen door de OCMW's (fraude en sociale inspecties).
20. Uitgaande van het hogervermelde doeleinde zijn de mee te delen persoonsgegevens aldus toereikend, ter zake dienend en niet overmatig.

Opslagbeperking

21. De gegevens worden gedurende tien jaar bewaard om ze ten aanzien van derden te kunnen inroepen en ze in gerechtelijke procedures te kunnen gebruiken¹.

Integriteit en vertrouwelijkheid

22. De OCMW's en de POD MI moeten bij de verwerking van de persoonsgegevens rekening houden met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en elke andere regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*. Ze moeten tevens rekening houden met de minimale veiligheidsnormen van het netwerk van de sociale zekerheid die werden vastgesteld door het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

¹ Artikel 2262bis, § 1, het Burgerlijk Wetboek.

Om deze redenen, besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de mededeling van persoonsgegevens door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie aan de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn en aan de Programmatorische Dienst voor Maatschappelijke Integratie met het oog op de toekenning van het recht op maatschappelijke integratie of het recht op maatschappelijke hulpverlening door de OCMW's en de controle ervan door de POD MI bij de terugbetaling en de inspectie, toegestaan is mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en informatieveiligheid.

Bart VIAENE
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 - 1000 Brussel.